

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ. 21

e-ΕΦΚΑ

**ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ**

Πληροφορίες: Ν. Κατσιμπούρης

Ταχ. Δ/νση: Σατωβριάνδου 18

104 32 Αθήνα

Τηλ: 2105285582

E-mail: d.asfalisis@efka.gov.gr

ΠΡΟΣ :
Αποδέκτες Πίνακα Α'

ΘΕΜΑ: «Σύγχρονες μορφές απασχόλησης - Εργασιακή σχέση μεταξύ :

- A) εργοδότη και εργαζόμενου με τηλεργασία και**
- B) ψηφιακών πλατφορμών με παρόχους υπηρεσιών».**

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις των άρθρων 67, 68 και 69 του ν. 4808/2021 (ΦΕΚ Α101), και σας πληροφορούμε τα εξής.

Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και του διαδικτύου, καθώς οι νέες συνθήκες της οικονομίας δημιούργησαν την ανάγκη στις επιχειρήσεις για ευέλικτες σχέσεις απασχόλησης και κατά συνέπεια την εμφάνιση σύγχρονων μορφών εργασίας.

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις, ρυθμίζεται η εργασιακή σχέση και κατ' επέκταση ο τρόπος ασφάλισης για δύο κατηγορίες απασχολούμενων:

A. Των εργαζόμενων εξ αποστάσεως, δηλαδή με τηλεργασία και

B. Των παρόχων υπηρεσιών που συνδέονται με ψηφιακές πλατφόρμες, με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.

**Α. ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ
ΟΡΙΣΜΟΣ – ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΣΧΕΣΗ**

Με το άρθρο 67 του ν. 4808/2021 αντικαθίσταται το άρθρο 5 του ν. 3846/2010.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1, τηλεργασία είναι η εξ αποστάσεως παροχή της εξαρτημένης εργασίας του εργαζόμενου και με τη χρήση της τεχνολογίας, δυνάμει της

σύμβασης εργασίας πλήρους, μερικής, εκ περιτροπής ή άλλης μορφής απασχόλησης, η οποία θα μπορούσε να παρασχεθεί και από τις εγκαταστάσεις του εργοδότη.

Συνεπώς ρητά ορίζεται ότι :

- Η τηλεργασία αφορά εξαρτημένη σχέση εργασίας,
- Ο χαρακτηρισμός της απασχόλησης (πλήρους, μερικής, εκ περιτροπής ή άλλης μορφής) δεν αλλοιώνεται από τον συγκεκριμένο τρόπο που εκτελείται, αλλά προκύπτει από την σύμβαση εργασίας.

Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 6, η συμφωνία περί τηλεργασίας δεν θίγει το καθεστώς απασχόλησης και της σύμβασης εργασίας του τηλεργαζόμενου ως πλήρους, μερικής, εκ περιτροπής ή άλλης μορφής απασχόλησης, αλλά μεταβάλλει μόνο τον τρόπο με τον οποίο εκτελείται η εργασία. Η τηλεργασία μπορεί να παρέχεται κατά πλήρη, μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με απασχόληση στις εγκαταστάσεις του εργοδότη.

Επί πλέον η τηλεργασία συμφωνείται μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου κατά την πρόσληψη ή με τροποποίηση της σύμβασης εργασίας.

Το ωράριο τηλεργασίας, καθώς και η αναλογία τηλεργασίας και εργασίας στις εγκαταστάσεις του εργοδότη, δηλώνονται στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ».

Β. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΟΡΙΣΜΟΣ

Με το άρθρο 68 δίνεται ο εννοιολογικός προσδιορισμός για τις ψηφιακές πλατφόρμες.

Σύμφωνα με αυτό, «ψηφιακές πλατφόρμες» καλούνται οι επιχειρήσεις που ενεργούν είτε απευθείας, είτε ως μεσάζοντες και μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας συνδέονται παρόχους υπηρεσιών ή επιχειρήσεις ή τρίτους με χρήστες ή πελάτες ή καταναλωτές και διευκολύνουν τις μεταξύ τους συναλλαγές ή συναλλάσσονται απευθείας μαζί τους.

ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΛΑΤΦΟΡΜΩΝ ΜΕ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Με το άρθρο 69 καθορίζεται η συμβατική σχέση των ψηφιακών πλατφορμών με τους παρόχους υπηρεσιών.

Σύμφωνα με αυτό, οι ψηφιακές πλατφόρμες συνδέονται με τους παρόχους υπηρεσιών με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.

Η σύμβαση μεταξύ ψηφιακής πλατφόρμας και παρόχου υπηρεσιών **τεκμαίρεται** ότι δεν είναι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, εφόσον από αυτήν απορρέουν

σωρευτικά δικαιώματα που αφορούν αποκλειστικά τον πάροχο υπηρεσιών. Τα δικαιώματα αυτά αφορούν την δυνατότητα να χρησιμοποιεί υπεργολάβους ή υποκατάστατους για να παρέχουν τις υπηρεσίες που έχει αναλάβει να προσφέρει, την δυνατότητα να καθορίζει ο ίδιος το είδος και το μέγιστο αριθμό των έργων που θα αναλάβει, την δυνατότητα να παρέχει τις ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργα προς οποιονδήποτε τρίτο χωρίς να δεσμεύεται από την ψηφιακή πλατφόρμα, καθώς και την δυνατότητα να καθορίζει ο ίδιος τον χρόνο παροχής των υπηρεσιών που θα προσφέρει.

Ειδικότερα, η σύμβαση μεταξύ ψηφιακής πλατφόρμας και παρόχου υπηρεσιών τεκμαίρεται ότι δεν είναι εξαρτημένης εργασίας, εφόσον ο πάροχος υπηρεσιών, δικαιούται βάσει της σύμβασης του, **σωρευτικά**:

1) Να χρησιμοποιεί υπεργολάβους ή υποκατάστατους για να παρέχουν τις υπηρεσίες που έχει αναλάβει να προσφέρει. Η προϋπόθεση αυτή πληρούται, ακόμα και αν η ψηφιακή πλατφόρμα αξιώνει οι υπεργολάβοι και οι υποκατάστατοι που θα χρησιμοποιήσει ο πάροχος υπηρεσιών να έχουν υποβληθεί σε εκπαίδευση ή να φέρουν στολή ή να τηρούν τους όρους υγιεινής και ασφάλειας ή να έχουν τύχει των κατάλληλων εξετάσεων, υγιεινής και ασφάλειας που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών, που συνδέονται συμβατικώς με την συγκεκριμένη πλατφόρμα.

2) Να επιλέγει τα διάφορα έργα που η ψηφιακή πλατφόρμα του προτείνει να αναλάβει ή να θέτει μονομερώς ο ίδιος τον μέγιστο αριθμό τέτοιων έργων που εκάστοτε θα αναλαμβάνει, ο οποίος μπορεί και να μεταβάλλεται, υπό την προϋπόθεση ότι πάντοτε καθορίζεται μονομερώς από τον ίδιο.

3) Να παρέχει τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του προς οποιονδήποτε τρίτο ή να εκτελεί έργα για οποιονδήποτε τρίτο, συμπεριλαμβανομένων ανταγωνιστών της ψηφιακής πλατφόρμας και

4) Να καθορίζει ο ίδιος τον χρόνο παροχής των υπηρεσιών του, εντός δεδομένων χρονικών πλαισίων, προσαρμόζοντας τον στις προσωπικές του ανάγκες και όχι με βάση τα συμφέροντα της ψηφιακής πλατφόρμας.

Συνεπώς, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλισμένων μπορεί να υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, **μόνο εφόσον συντρέχουν σωρευτικά και χωρίς διασταλτική ερμηνεία οι ανωτέρω τέσσερεις προϋποθέσεις.**

Βασικά κριτήρια για το χαρακτηρισμό της εργασίας ως **εξαρτημένης** αποτελούν :

α) η προσωπική εργασία,

β) Η διευθυντική εξουσία του εργοδότη απέναντι στον εργαζόμενο, με την οποία καθορίζει τον τρόπο, τον χρόνο, το είδος και το περιεχόμενο της εργασίας. Από αυτήν απορρέει και η αντίστοιχη υποχρέωση του μισθωτού να ακολουθεί τις οδηγίες του εργοδότη και να δέχεται τον έλεγχό του,

γ) η απασχόληση για λογαριασμό και προς όφελος άλλου προσώπου που φέρει και τον επαγγελματικό κίνδυνο,

δ) η οικονομική εξάρτηση του εργαζομένου από τον εργοδότη.

Σύμβαση έργου συνάπτεται όταν ένα πρόσωπο αναλαμβάνει την υποχρέωση να εκτελέσει ορισμένο έργο για λογαριασμό άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου αντί καταβολής συμφωνημένου μισθού σε καθορισμένο ή όχι χρονικό διάστημα.

Σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών συνάπτεται όταν υπάρχει ελευθερία και πρωτοβουλία από τον εργαζόμενο προκειμένου να καθορίζει ο ίδιος τις συνθήκες εργασίας του, χωρίς να υπόκειται στον έλεγχο του εργοδότη.

Διευκρινίζουμε ότι τα ανωτέρω πρόσωπα δεν μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του άρθρου 55 του ν. 4509/2017 όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 75 του ν.4826/2021 (ΤΙΤΛΟΣ ΚΤΗΣΗΣ).

Σε κάθε περίπτωση η μορφή της σχέσης εργασίας προκύπτει από την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης απασχόλησης, και όχι από τον χαρακτηρισμό της σχέσεως που δίνεται από τα συμβαλλόμενα μέρη.

Του παρόντος να λάβει γνώση, με ευθύνη των Προϊσταμένων Τοπικών Διευθύνσεων και Τμημάτων, το προσωπικό αρμοδιότητάς τους.

Ο ΑΝ/ΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ